

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Trieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 2/3 galbini mon. sun6t6ria.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 55.

Brasiovu 30 Iuliu

1870.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Brasiovu 30 Iuliu 1870.

La situatiune.

Seriositatea situatiunii cresce pe di ce merge. Pana acum se spera, ca rebelulu inceputu intre Franci'a si Prusi'a, prin midiolocirea diplomatica se va pute localisa; inse indata ce puterile germane de sudu s'au dechiaratu acum si cu fapt'a, ca redica flamur'a nationala pangermanistica sub conducerea Prusiei; indata ce regele Prusiei in fruntea statelor germane avu curagiulu prin proclamatiunea sa indreptata catra principii lor a imprime si sigilulu pe tient'a rebelului inceputu, pe a carei margine este scrisu: „Resbelu pentru libertatea si unitatea Germaniei“; indata ce aratandu-si bucuri'a, ca principii Germaniei in intieptiunea lor n'au fostu nici odata asia de uniti ca acum si ca spera, ca rebelulu va aduce o pace durat6ria „si unitatea Germaniei“: din momentulu acest'a ni se spune, ca rebelulu de nationalitati e la usia.

Pana acum tote statele cealalte se dechiarasera neutrale, astadi inse vedemu, ca ministrulu Italiei ceru camerei unu creditu militaruu de 16 milioane si ca cu tota neutralitatea -si pastr6za libertatea de actiune; 6r' dupa „Correspondance Slave“ din Boemi'a si alte sciri telegrafice, Itali'a si a armatu tota flot'a, punendu in fruntea ei pe principele Amadeu ducele d'Aosta; de alta parte inse vr6 a tramite 100 mii soldati in Franci'a, pentru a fi sub suprem'a comanda a ducelui de Palicao si colonelulu italianu Nassi a mersu la Parisu intr'o misiune confidentiala la imperatulu. Itali'a dar' inca e in ajunulu redicarei flamurei nationale. — Garibaldi cu fiulu seu Menotti au mersu la Turinu si celu d'antaui conversase multu timpu cu regele. Reservele Italiei inca suntu chiamate sub arme. — Se vorbesce de corpuri de armata pentru confine si se afirma, ca aliantia intre Itali'a cu Franci'a e fapta, ca si cea intre statele germane de sudu cu Prusi'a. Daoud-Pasia e tramisu de Sultanulu 6r' in misiune confidentiala la imperatulu. — De alta parte principele Napoleonu sosi la Parisu, elu se pune in fruntea a 20 mii francesi, cari se desbarce in Danimarc'a, 6r' de pe vap6rele franceze desbarcara 25 mii la Emden pentru a oper6 cu hanoveranii. Pe langa aceste arm6za si Portugali'a si Spani'a, pentruc6 se nu pecatui6sca in contra vietiei rasei latine.

In Orientu -si redica capulu un'a alta furtuna. Diurnalulu oficialu din Serbi'a „Vidovdan“ observa, ca cestiunea Orientulu prin eventualitatile rebelulu presentu p6te deveni la apr6pe prorumpere si pretinde pusetiunea armata din partea Serbiei. „Vidovdan“ dechiaru, ca cestiunea ac6st'a nu e european6, ci apartiene numai specialu de interesele Serbiei, Bulgariei, Romaniei si Greciei. — F6i'a oficiala comproba, ca s'au facutu negotiari diplomatice pentruc6 se se las6 administratiunea Bosniei la Serbi'a, inse diurnalulu oficialu alu Serbiei dechiaru, ca puterile, care au consiliatu pe P6rt'a la cederea acesta, ei suntu ostile. — Turci'a arm6za cu cea mai mare urgenti'a si dupa una telegrama din Constantinopole din 20 Iuliu „se teme de o revolutiune in Romani'a si de unu atacu in acestu punctu din partea Rusiei.“

Romani'a e decisa a observa neutralitate armata; asia spune diurnalulu guvernului „Pres'a“, scriindu, ca protestarea n6stra trebuie se se faca cu armele in mana; armat'a romana trebuie se apere teritoriulu patriei sale si on6rea nationala; fiindu romanii decisi a muri cu arm'a in mana, „luptandune“, dice, „in contra acelor'a ce ne ar' ataca dreptulu nostru de statu liberu; neutralitatea dara romana va fi perfecta si corecta, inse demna si armata. Astfelu numai o intielegemu noi si astfelu o intielegu toti romanii.“ — In Nr. din 12 Iuliu vechiu totu „Pres'a“ intre altele dice, ca este infricosiatu tabloulu ce presenta taberele beligerante, care striga una altei'a: victoria s6u m6rte! — „Provedinti'a ajuta nu pre cei nepasatorii, ci pre cei ce n'au putere destula a se lupt6: „Ajutate si Dumnedieu te va ajutat“. Resbelulu p6te se ucida s6u se inaltia o natiune, dice „Pres'a“:

„Detori'a n6stra e se padimu neutralitatea, dar' dreptulu nostru este ca se conservamu demnitatea si on6rea nationala veri carei incalcari de ori ce natura, si pentru acestu cuventu, dupa cum amu mai disu, „neutralitatea n6stra trebuie se fia armata“.

„Ac6st'a este calea n6stra de conduita ce trebuie se urmamu facia cu evenimentele ce se pregatescu in Europ'a.

„Ac6st'a este politic'a n6stra nationale si curatu roman6sca.“ 6re in fapta cum se urm6za? Se arm6za tier'a? —

Facia cu situatiunea „Reform'a“ maghiara se ofera cu ajutoriu Romaniei, de a scapa de C. . si a pune pe tronul pe Cusa. De alta parte se scrie, ca princ. Nicolae Bibescu vine dela Parisu prin Vien'a in Romani'a, totu pentru tronul? Facia cu asta situatiune critica mai p6te fi vorba de a ambla dupa tronul? Cine scormonesce astfelu de agitatiune pentru Romani'a, 6re nu vr6 se o turbure in laintru, pentruc6 se fia neputinti6sa a-si pune baltagulu in cumpen'a pretensiunii pop6reloru, ca la unu congresu dupa marele rebelu se nu aiba cuventu a-si asecura nedependenti'a nationale? Peri satana din calea prosperitatei Romaniei! — Mascetele cu d6ne fecie nu mai suntu secretu si vocea timpului: „acum s6u nici odata“ va audio fiacare poporu, care cum ei dicteza prosperarea si situatiunea. Cine s6mena ventu va secera furtuna. 6re n'au mai invetiatu pop6rele, care e interesulu lor si care alu dinastieloru? —

Apropos! Pe 24 Iuliu e conchiamata lig'a internationale pentru pace si libertate la congresu in Bern'a Elvetiei. Manifestulu com. centralu din Basel prov6ca la protestare in contra varsarei de sange pentru ambitiuni princiarie. — Fulgerulu rebelulu a ajunsu a schinteia pana si in liber'a America, unde admiralulu Porter, prevediendu posibilitatea de a se amesteca si staturile unite in complicitate Europei, recomand6 pregatiri si inarmari marine; 6r' irlandesii facura demustratiuni in fav6rea Franciei, care pe langa ce e armata infricosiatu mai conduse acum alte 80 mii puscii n6ue si inrol6za contingentulu de 140 mii fetiori, ceea ce face si Prusi'a mereu. — —

Din campulu rebelulu.

Francesii cu 200 mii inaint6za in Baden si in Palatinatu, 6r' prusienii s'ar retrage dupa o bătăia ce au suferitu la Landau.

„Pesti Napló“ insusi scrie, ca prusienii neputendu opri puterea rebelica a Franciei s'au retrasu catra Mannheim, unde se afla vreo 80 mii germani de sudu si alti prusieni si unde vreau a lua bazea la lupta, adunanduse vreo 200 mii germani. Unu despartimentu francesu a ocupatu Pirmacenz, Walterbach si a inaintatu pana la Neustadt si se apropria de Mannheim.

La Saarlois au triumfatu francesii intr'o lupta sanger6sa asupra prusienilor. Ast'a scire o publica si ofici6sele Austro-Ungariei.

Un'a telegrama din Berlinu 25 Iuliu anuncia, ca la Gersweiler s'au intemplat unu atacu, in care francesii perdura 10 fetiori si fura siliti a se retrage si ca s'au comprobatu, ca puscile prusiene cu acu facia cu cele franceze chassapots suntu superi6re si ca francesii desert6za adesu. Ast'a semena cu depesiele rusesci dela Olteniti'a.

Se mai scrie, ca ministrulu francesu de rebelu Lebeouf ar' fi reportatu in Parisu in 26, ca generalulu Bernis (?) facundu recun6scere a perdutu 2 oficiri prinsu si 1 mortu.

Berlinu 28 Iuliu. Eri la Rheinheim se incinse unu atacu la podu. Francesii fura respinsi si lasara unu mortu. Rheinheim e apr6pe de Darmstadt in Hessen, prin urmare francesii au inaintatu cu tota victori'a dela podu.

Rusi'a post6za armata catra Prusi'a si d6ca va pasi in fav6rea acesti'a, atunci un'a aliantia e prevediuta intre Franci'a, Itali'a, Austri'a, Angli'a, Scandinavi'a si Danimarc'a. —

Brasiovu in Iuliu 1870.

Din diuariulu unu calatoriu prin Fagarasiu.

(Capetu.)

La interpelarea d. vicariu Antonelli: dreptu este, ca fisiculu districtualu Dr. Bruszt, (unu bot6zatu maghiaronu) a naintatu prin oficiolatu la ministeriu unu reportu, care ar' descrie cu cele mai urite colori poporulu si preutimea districtulu?

Respondiendu afirmativu capitanulu supremu la ac6sta interpelare, ordina la cerere citirea reportulu in originalu*).

Au scrisu strainii platiti cu pungi de galbini din partea inamicilor nostri cu tenta inveninata asupra romanilor, au scrisu jidani diurnalisti, cari stau in perpetuu soldu alu incarnatiloru romano-fagi, ve marturisescu inse, ca o astfelu de batujocura, unu astfelu de pamfletu, unu astfelu de reportu intretiesutu cu fiere si veninu asupra populatiunii si a preutimei, astfelu de minciuni grosolane imbracate in espresionile cele mai scarnave, n'au scrisu nime, asia cum au scrisu fisiculu Fagarasiulu in acestu reportu despre acelu poporu, despre acei preuti, cari l'au alesu de fisiculu districtualu, lu platescu, si din a caroru sud6re si a implutu saculu.

Remasera toti inmarmuriti, necredindu celoru audite, nici unulu nu sciea se se recul6ga; unu murmuru generalu, oftari adenci si durer6se premerasera scenei ce urm6, asia incatu, pentru unu momentu mi batea anim'a coplesita de frica, ca va erumpe unu scandalu, acomodatu indignatiunii produse.

*) Ar' trebui publicatu cu notitie, ca se se oglindeze in elu si perversitatea strainilor. — R.

